Dosarul nr. 5r-589/2025 4-25073892-38-5r-26052025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 noiembrie 2025 mun. Orhei, R. Moldova
Judecătoria Orhei, sediul Central
în componenţa:
Preşedintelui şedinţei, judecătorul Viorica Severin
Grefier Rodica Popa
cu participarea:
Agentului constatator al IP Orhei Viorica Dubniuc
Apărătorului petentei, avocat Boris Dariev
În lipsa:
Petentei Elena Chiosa

examinând în ședință de judecată publică cauza contravențională, la contestația depusă de avocatul Boris Dariev în interesele petentei *Chiosa Elena,* împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 521329 şi deciziei de sancționare din 16 mai 2025, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea pedepsei în formă de amendă în mărime de 500 u.c., ce constituie suma de 25 000,00 lei,

a c o n s t a t a t:

La 16 mai 2025, de către agentul constatator din cadrul OSS a SP nr. 1 al IP Orhei, Denis Clapaniuc, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 521329, în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional în privința lui Chiosa Elena pe faptul că, în perioada *01 august 2024 - 30 noiembrie 2024*, aflându-se în mun. Orhei, a acceptat mijloace bănești în valută străină – ruble rusești prin intermediul contului bancar personal deschis la unitatea bancară PSB Bank, situată în Federația Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului republican constituțional din anul 2024.

Totodată, prin decizia agentului constatator, din aceeași dată, lui Chiosa Elena, i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție şi decizia de

sancționare din 16 mai 2025, Chiosa Elena prin intermediul avocatului Boris Dariev, a depus contestație la 21 mai 2025.

În conformitate cu prevederile art. 395 alin.(1) pct.2) Cod contravențional, contestația a fost expediată pentru examinare conform competenței.

În susținerea contestației apărătorul petentei a invocat că, la 16 mai 2025, în baza procesului contravențional, agentul constatator ar fi stabilit că contravenienta Chiosa Elena ar comis contravenția prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional și în baza acestui proces verbal i-a fost aplicată amendă în mărime de 25 000 lei

Cu decizia asupra cauzei contravenționale nr. MAI06 521329 din 16 mai 2025, nu este de acord, o consideră neîntemeiată, emisă contrar prevederilor legale și cu încălcări ale normelor legale.

În drept, întemeiază contestația conform prevederilor art. 5 , art. 7, art. 9, art. 425, art. 440, art. 458, art. 375, art. 460 din Codul contravențional.

Concluzionează că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei.

Simpla indicare în procesul verbal contravențional a articolului care prevede o sancțiune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient.

Consideră că agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cazului. Respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale constituie însăți în esența unei societăți democratice, iar obligația statului de a se conforma cu bună-credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor.

Prin contestație solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 16 mai 2025, cu încetarea procesului contravențional în privința Chiosa Elena, în legătură cu lipsa faptei contravenției.

Prin contestația suplimentară, apărătorul petentei a indicat că, prin procesul-verbal contravențional nr. MAI06 521329 din 16 mai 2025, agentul constatator al IP Orhei, ar fi constatat vinovăția lui Chiosa Elena în comiterea contravenției prevăzută de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, aplicându-i sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., ceea ce constituie suma de 25 000 de lei.

Reieșind din procesul-verbal contestat, contravenientei Chiosa Elena i se incriminează că, ar fi comis contravenția prevăzut de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional. Prin prezenta, aduce la cunoștință poziția juridică a contravenientei Chiosa Elena, potrivit căreia contestația depusă urmează a fi admisă integral.

În susținerea poziției, agentul constatator indică că, sursele financiare au fost

acceptate și primite prin intermediul aplicației PSB Bank din Federația Rusă.

Comunică că, potrivit răspunsului de la compania SA ”Moldcell” din 25.08.2025, în baza scrisorii Serviciului de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova, Nr. E 8453 din 15.08.2024, Moldcell a blocat pagina web: psbank.ru., la data de 16.08.2024.

Conform răspunsului SA ”Moldtelecom” din 01.09.2025, paginile web au fost blocate în baza sesizărilor emise de autoritățile împuternicite aferent sesizării nr. 8151 din 08.08.2025, fiind aplicată în data recepționării sesizării - 09.08.2025.

Prin răspunsul Î.M. "Orange Moldova" S.A. din 02.09.2025 referitor la blocarea accesului la pagina web (adresa URL) .psbank.ru, a comunicat că a blocat accesul la pagina web (adresa URL) psbank.ru, la data de 16.08.2024, în temeiul sesizării Serviciului de Informații şi Securitate al Republicii Moldova.

În aceste circumstanțe, poziția agentului, potrivit căreia sursele financiare ar fi fost acceptate și primite în perioada august – 31 decembrie 2024 prin intermediul numărului de telefon, prin instalarea aplicației ”PSB Bank” din Federația Rusă, este total eronată. Această aplicație nu putea funcționa, având în vedere restricțiile impuse ca urmare a blocării accesului la pagina web respectivă.

Cu referire la lipsa elementelor constitutive ale contravenției, considerăm că fapta imputată Chiosa Elena se bazează pe constatări vagi și generale ale agentului constatator.

Analizând procesul-verbal care face obiectul prezentei cauze, sub aspectul legalității, se constată că, acesta nu cuprinde descrierea exactă a faptei contravenționale pe care ar fi săvârșit-o contravenienta. Potrivit descrierii faptei contravenționale, Chiosa Elena ar fi acceptat și primit mijloace bănești în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale. Totuși, în speță lipsesc detalii esențiale privind momentul precis și modalitatea concretă prin care ar fi fost acceptate mijloacele bănești ce fac obiectul constatării contravenției.

Nu se indică data exactă, identitatea persoanei de la care ar fi provenit sumele și circumstanțele în care acestea ar fi fost acceptate. Această omisiune afectează grav claritatea și temeinicia actului constatator, întrucât elementele constitutive ale faptei presupuse nu sunt descrise în mod complet și coerent, conform cerințelor legale.

Aceste omisiuni și neclarități pun la îndoială temeinicia și legalitatea constatării contravenției, în lipsa unor probe concrete și verificabile privind deschiderea contului, identitatea persoanelor implicate, scopul fondurilor și legătura directă cu exprimarea votului. În ceea ce privește încadrarea juridico-contravențională a faptei, se constată că agentul constatator nu a demonstrat că Chiosa Elena ar fi acceptat mijloace bănești cu scopul să își exercite drepturile electorale într-un anumit mod, într-un anumit sens, în contextul alegerilor prezidențiale și al referendumului republican constituțional din anul 2024. În alți

termeni, este necesar ca, reieșind din reglementările normative în vigoare, alegătorul să nu fie îndreptățit a accepta sau primi asemenea foloase.

Prin urmare, pentru a stabili dacă o persoană a comis a faptă contravențională, este necesar ca fapta să conțină elementele constitutive ale contravenției incriminate.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor al faptei prejudiciabile prevăzută la art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului sau susținătorului să își exercite sau nu drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod contravențional. Accentuează că scopul menționat trebuie să fie urmărit de contravenient încă de la momentul realizării laturii obiective și nu ulterior oferirii sau dării mijloacelor bănești.

La caz, agentul constatator nu a demonstrat faptul că contravenienta urma să-și asume vreun angajament ce ține de drepturile ei electorale sau că ar fi primit remunerări în acest scop. Atenționează că, în raport cu acțiunile/inacțiunile contravenientei nu există obiectul material sau imaterial al contravenției de corupere a alegătorilor, pe care legiuitorul l-a desemnat prin sintagma „bunuri, servicii, privilegii sau avantaje”. Coruperea electorală pasivă este o contravenție materială și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative, care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

În speță, constată că probatoriul în cauza contravențională atestă că nu s-a confirmat săvârșirea de către Chiosa Elena a faptei de corupere electorală pasivă, adică: latura obiectivă, obiectul și scopul contravenției.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art.47[1] Cod contravențional constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje. La caz, contravenienta nu a primit nici bunuri și nici servicii pentru a vota într-un fel sau altul.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.47[1] Cod contravențional RM se caracterizează prin intenție directă. Adică, agentul constatator urma să demonstreze că acțiunile contravenientei ar fi constat în acceptarea sau primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje cu intenție directă.

Scopul infracțiunii de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul

referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod contravențional RM. Nu a fost constatat în mod direct faptul acceptării și nici al primirii mijloacelor bănești de către Chiosa Elena, astfel încât nu poate fi reținută răspunderea contravențională în lipsa unor dovezi certe.

Sancționarea unei persoane nu poate avea loc în baza unor simple presupuneri, supoziții sau interpretări ale agentului constatator, fără administrarea unor probe care să confirme, dincolo de orice dubiu rezonabil, existența tuturor elementelor constitutive ale faptei contravenționale. O asemenea practică contravine în mod evident principiilor legalității și prezumției nevinovăției, principii fundamentale consacrate atât de legislația națională, cât și de jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Potrivit acestor principii, atragerea la răspundere contravențională trebuie să se bazeze exclusiv pe fapte constatate în mod obiectiv și pe probe administrate în conformitate cu legea, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

Or, în speță, materialul contravențional examinat nu conține probe care să ateste faptul că Chiosa Elena ar fi acceptat ori primit mijloace bănești în scopul determinării alegătorilor să voteze într-un anumit mod. Lipsesc atât elementele materiale ale faptei, cât și dovezile privind intenția – element indispensabil în cazul unei acuzații de corupere electorală. Având în vedere aceste aspecte, se impune constatarea lipsei temeiului faptic și probator al acuzației, ceea ce atrage, în mod firesc, încetarea procesului contravențional intentat împotriva lui Chiosa Elena, în temeiul prevederilor legale incidente. Acest element este esențial, întrucât identificarea momentului în care presupusa contravenție a fost comisă este crucială atât pentru asigurarea dreptului la apărare al persoanei sancționate, cât și pentru legalitatea și temeinicia aplicării sancțiunii. Absența unei date exacte a comiterii faptei poate atrage nulitatea procesului-verbal, întrucât afectează caracterul concret și individualizat al acuzației contravenționale.

Reiterează că mențiunea generică a perioadei „15.08–30.11.2024” reprezintă o simplă referință formală, fără relevanță probatorie suficientă în susținerea existenței și a caracterului pretins continuu sau repetitiv al faptei. În lipsa unor precizări factuale clare și a unor probe concludente care să susțină obiectiv existența contravenției, indicarea unei astfel de perioade generale nu poate constitui un temei valid pentru reținerea răspunderii contravenționale. Stabilirea datei exact a comiterii contravenției este absolut necesar, pentru a individualiza fapta contravențională și a constata săvârșirea acesteia, or, art. 47[1] alin.(1) din Codul contravențional a intrat în vigoare la data de 15 august 2024 prin Legea nr.230 din 31.07.2024.

Totodată, menționează că procesul-verbal a fost întocmit în prezența Elenei Chiosa, iar la punctul 18) al procesului-verbal aceasta a făcut mențiunea expresă „nu recunosc”.

Această precizare are relevanță, întrucât în lipsa recunoașterii faptei, procesul-verbal nu beneficiază de prezumția relativă de veridicitate și temeinicie, fiind necesară dovedirea deplină și convingătoare a existenței faptei și a vinovăției contravenientului.

Având în vedere că procesul-verbal omite indicarea datei exacte a pretinsei contravenții și că persoana sancționată contestă existența faptei, considerăm că documentul este afectat de vicii esențiale de formă și fond, care atrag nulitatea sa. La caz, nu există probe care să confirmă vinovăția lui Chiosa Elena a în comiterea contravenției imputate şi nu confirmă, dincolo de orice îndoială rezonabilă, vinovăția acesteia.

Cu privire la înscrisurile anexate la materialele cauzei de către agentul constatator, nu conferă valoare probantă şi nici nu pot fi accepte în calitate de probe, deoarece nu atestă o dovadă că contestatara a pretins, acceptat și primit mijloace bănești; nu stabilesc niciun comportament electoral determinat de o pretinsă mituire; nu determină data exactă, locul concret, nici identitatea celui care ar fi oferit mijloacele, nici suma, nici contextul faptelor.

Extrasul din fișierul intitulat ”Orhei”, transmis prin intermediul adresei electronice, care face parte integrantă din Anexa nr. 2, produse analitice incluse în raportul de analiză informațional-criminalistică efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322. Atenționează că proveniența acestui Extras nu este demonstrată, iar trimiterea la cauza penală nr. 2023970322 nu poate fi acceptată, în situația în care nu există ordonanță de ridicare a acestui înscris și nu este autorizarea judecătorului de instrucție, pentru fi folosite probe din acel dosar penal în prezenta cauză contravențională. Acest înscris nu atestă deschiderea de către contravenient a contului bancar în banca din Federația Rusă și nu atestă acceptarea rublelor rusești.

La fel, acest ”extras” are un conținut tehnic succint, care nu reflectă rezultatele examinării măsurilor speciale de investigații și nici nu face referire la fapte care ar fi săvârșite de către Chiosa Elena, ci doar mențiunea că informația recepționată a fost transcrisă pe un suport de informații de tip DVD-R. Mențiune făcută și pe conținutul acesteia. Notă ”Prezentul document reprezintă un extras și nu substituie documentul original în întregime”.

Potrivit procesului verbal de examinare a documentelor din 14.04.2025 s-ar fi examinat un fișier cu denumirea „fișierul EXCEL” fiind transmis prin intermediul adresei electronice, care face parte integrantă din Anexa nr.2, produse analitice incluse în raportul de analiză informațional-criminalistică efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322.

Deci, un alt temei de admiterea contestației și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenție este faptul că, actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obținute în cauza penală nr. 2023970322 nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravențională examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe.

Învinuirea reflectată în procesul-verbal cu privire la contravenție este abstractă, nu este clară, nu este predictibilă, motiv pentru care solicităm aplicarea directă a precedentelor CtEDO indicate supra, cu problematică similară la judecarea prezentei cauze.

Activitatea defectuoasă a agentului constatator, în calitatea sa de acuzator, omisiunea gravă a organului constatator de a-i aduce contestatarei o învinuire clară, detaliată, predictibilă cu privire la pretinsa contravenție comisă, nu poate fi reparată de instanța de judecată, legiuitorul oferind instanței soluția de încetare a procesului contravențional, reflectată în art. 445 alin.1 Cod contravențional al RM.

Aprecierea probelor reprezintă un proces complex și esențial, având un rol decisiv în stabilirea adevărului și pronunțarea unei hotărâri corecte. Aceasta presupune evaluarea obiectivă și completă a tuturor probelor administrate în dosar, în vederea stabilirii faptelor. În speță, agentul constatator, la momentul întocmirii procesului-verbal contravențional, nu a clarificat și nu a dovedit aspecte esențiale ale cauzei, precum modul în care au fost acceptate și primite mijloacele financiare, și care erau obligațiile electorale ce urmau a fi îndeplinite în schimbul sumei de bani. Prin urmare, fapta contravențională nu a fost în mod concret stabilită.

Obligația statului de a se conforma cu bună-credință angajamentelor asumate reprezintă un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor, principiu care, în prezenta cauză, nu a fost respectat.

Analizând procesul-verbal prin prisma dispozițiilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului constatam că, materia contravențională este subsumată noțiunii de acuzație în materie penală în sens convențional, așa cum a arătat Curtea de la Strasbourg în mai multe decizii de speță.

Având în vedere cele menţionate, se poate concluziona că prezenta cauză constituie o acuzație în şi pe cale de consecință contravenientului trebuie să i se respecte toate drepturile garantate de acest articol, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului inclusiv să i se aplice prezumția de nevinovăție, întrucât paragraful 2 al articolului menționat dispune că orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

În acest sens, apreciază Curtea, prezumția de nevinovăție trebuie să opereze şi în materie contravențională, atribuirea sarcinii probei celui ce contestă săvârșirea contravenției fiind o încălcare a acestei garanții procesuale fundamentale, obligativitatea probării pretențiilor de către persoana care sesizează instanța. Chiar dacă petentul, teoretic, trebuie să răstoarne prezumția de legalitate a procesului verbal, instanța are obligația de a administra, din oficiu, toate probele necesare în vederea stabilirii unei stări de fapt cât mai corecte, în materie contravențională operând principiul oficialității la fel ca în procedura penală.

Menționează, că pentru Chiosa Elena, aplicarea unei amenzi în cuantum de 25.000 lei, reprezintă o povară financiară excesivă, având în vedere veniturile sale

foarte modeste. Această sancțiune nu respectă principiul individualizării și proporționalității sancțiunii contravenționale, consfințit de art. 41 din Codul contravențional, potrivit căruia aplicarea sancțiunii trebuie să țină cont de gradul de pericol social al faptei, de circumstanțele în care a fost săvârșită, precum și de persoana contravenientului, inclusiv de situația sa economică și socială.

Aplicarea unei astfel de amenzi, în lipsa unor indicii clare privind fapta concretă și în condițiile în care aceasta este contestată ferm, conduce la o sancțiune excesivă și inechitabilă, incompatibilă cu scopul preventiv al răspunderii contravenționale.

Reieșind din cele menționate mai sus, solicită admiterea integrală a contestației pe motivele de fapt și de drept invocate și încetarea procesului contravențional în privința lui Chiosa Elena.

Agentul constatator al IP Orhei, Denis Clapaniuc, prin referință a indicat că, Inspectoratul de poliție Orhei nu este de acord cu contestația depusă împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 16.05.2025, cu încetarea procesului contravențional în privința lui Chiosa Elena, în legătură cu lipsa faptei contravenției și solicită respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată .

Invocă că analizând argumentele invocate în contestație, în raport cu materialele procesului contravențional, consideră că contestația contravenientului Chiosa Elena, urmează să fie respinsă, cu menținerea fără modificări a procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Orhei, Denis Clapaniuc întocmit în privința lui Chiosa Elena în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența/lipsa contravenientului, unde a fost familiarizat cu drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 378, 384, 387 și 448 Cod contravențional,(dacă în lipsă, i-au fost expediate la domiciliu prin scrisoare recomandată) inclusiv și dreptul de a beneficia de serviciile unui avocat, iar ultimul a refuzat semnarea procesului verbal cu privire la contravenție, ceea ce creează o prezumție puternică că îi era clară esența și natura acuzației aduse.

Din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu. În consecință, forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, actul bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are

obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

Acțiunile contravenientului Chiosa Elena corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de reprezentantul agentului constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravențional, aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional:

-raportul privind înregistrarea contravenției; raportul de analiză informațional-criminală întocmit de către Inspectoratul General de Poliție; raportul potrivit cărora s-a stabilit că, Nistor Elena a primit 6 (șase) mesaje de intrare în telefonul mobil, prin intermediul cărora de către reprezentanții Partidului Politic „Victoria", prin intermediul aplicației mobile cu identificatorul „PSB" (Federația Rusă), au fost oferiți și dați bani în schimbul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și referendumul republican din anul 2024; încheierea nr. 13-223 6/2025 din 01.04.2025 prin care s-a dispus autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor special de investigații, în acest sens fiind eliberat mandat judecătoresc; încheierea nr. 13-2239/2025 din 01.04.2025 prin care s-a dispus autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor special de investigații și mandatul judecătoresc; încheierea nr.13-7921/2024 din 22.10.2024 prin care s-a autorizat efectuarea măsurii special de investigație și mandatul judecătoresc; ordonanță privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 08.11.2024; ordonanța privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 11.12.2024; ordonanța din 22.10.2024 privind autorizarea măsurii speciale de investigații; ordonanța din 19.11.2024 privind autorizarea măsurii speciale de investigații; procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații ,,Identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice" din 09.12.2024; procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 16.05.2025; procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.05.2025 întocmit în privința lui Chiosa Elena în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Invocă că pentru instalarea aplicației sunt anumite etape de logare și anume: înregistrarea prin apăsarea butonului Start, acceptarea oferirii datelor personale, acceptarea transmiterii numărului de telefon, expedierea foto actului de identitate, confirmarea corectitudinii datelor personale, procesul transmiterii chipului prin secvența video.

Menționează că din februarie 2022, ’’Promsveazibank” este sub sancțiuni UE. Totodată, în conformitate cu Ordinului Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr.248-S-09 din 16.11.2023, cu privire la alinierea la măsuri restrictive

internaționale ale Uniunii Europene, Moldova a aderat la regimul de sancțiuni al UE împotriva Rusiei, Promsveazibank, este o bancă deținută de statul rus care oferă sprijin financiar sectorului de apărare rus și armatei ruse, răspunzătoare pentru desfășurarea masivă trupelor ruse de-a lungul frontierei cu Ucraina și pentru prezența trupelor ruse în peninsula Crimeea.

Invocă că petenta a fost sancționată pentru instalarea aplicației bancare, transmiterea datelor personale, participarea recunoaștere facială și acceptarea condițiilor impuse de Blocul politic „Victoria – Pobeda" demonstrează acceptarea voluntară a avantajului electoral. Acțiunile au fost coordonate în spații utilizate de Blocul poli (Primăria Orhei, indicând o implicare organizată în tentativa de influențare a procesului electoral. Exemplu servind contractual dintre Primăria mun. Orhei și reprezentantul Blocului Victoria. Contravenția fiind consumată la momentul acceptării, chiar dacă transferul bănesc nu a fost ridicat. Acceptarea prin comportament cum ar fi inclusiv deschiderea contului și logarea în aplicație, este suficientă pentru existența contravenției.

Solicită respingerea contestației, cu menținerea procesului verbal și a deciziei înserate în ea, fără modificări.

În ședința de judecată avocatul petentei Chiosa Elena, Boris Dariev, a susținut contestația înaintată și a solicitat admiterea în sensul formulat, indicînd că nu sunt probe ce ar demonstra vinovăția petentei, fiind prezentate doar extrasele din care rezultă că a avut conexiuni, dar nu este conținutul mesajelor, din care ar reieși că a fost trimis în scop electoral și nu au fost prezentat careva dovezi că are deschis cont bancar rusesc.

A mai menționat că, din 2022 Banca Națională a interzis relațiile cu băncile rusești. Totodată, mesajele cu „PSB bank" au fost întrerupte, de apărare fiind prezentat în acest sens răspuns de la operatorii „Moldtelecom", „Moldcell" și „Orange".

Apărătorul a indicat că, în cazul în care se va stabili netemeinicia contestației înaintate, solicită aplicarea în privința petentei a prevederilor art. 44^1 din Codul contravențional și de micșorat amenda la minim, în legătură cu starea materială precară pe care o are.

În ședința de judecată, agentul constatator Viorica Dubniuc a solicitat respingerea contestației, cu menținerea procesului -verbal cu privire la contravenție. Consideră că a fost probată vinovăția prin actele anexate la dosar, iar la documentarea lui Chiosa Elena, s-a constatat aceasta a avut conexiuni cu PSB BANK, motiv din care, în acțiunile acesteia, sunt prezente elementele contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. 1 CC. Nu este dovedită faptul că au fost blocate cartele SIM.

În ședința de judecată, petenta Chiosa Elena, fiind citată despre data, ora și locul examinării prezentei cauzei, fapt confirmat avizul de recepție a citației anexat

la materiale cauzei, nu s-a prezentat și nu a informat instanța motivele ne prezenței sale, nu a solicitat amînarea sau examinarea cauzei în lipsă.

Totodată apărătorului petentei, avocatul Boris Dariev, a confirmat că Chiosa Elena cunoaște despre ședința de judecată, solicitând examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată, au fost plasate public și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică.

Totodată conform art. 447[1] din Codul contravențional al RM, prezența agentului constatator și a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional la examinarea cauzei contravenționale este obligatorie.

5) *Absența* agentului constatator *sau a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional*, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințare prealabilă, *nu împiedică examinarea cauzei*.

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, *însă petenta, nu s-a prezentat în instanța de judecată, asumându-și în așa mod benevol riscul neparticipării la examinarea cauzei.*

Astfel, ținând cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării art. 447[1] și art. 455 alin.(3) din Codul contravențional al RM, *instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa petentei, drepturile și interesele acesteia fiind apărate și reprezentate de avocatul Boris Dariev.*

Termenul de depunere a contestației

În conformitate cu prevederile art.395 alin. (1) pct.2 CC, instanța de judecată, examinează contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului.

Conform art.448 alin.(1) şi (2) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. *Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8).*

Astfel, în conformitate cu alineatului (4) al articolului precitat *supra*, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale,

care a examinat cauza.

Verificând respectarea termenul depunerii contestației de către Chiosa Elena instanța de judecată fixează că, decizia de sancționare din 16 mai 2025 a fost emisă în prezența contravenientei, fapt ce se confirmă prin semnătura acesteia, iar contestația a fost depusă de către petentă la data de 21 mai 2025, astfel, *se atestă ca fiind depusă în termenul prevăzut de lege*.

Examinarea pe fond a contestației

Audiind participanții la proces, studiind decizia de sancționare și materialele din dosarul contravențional prezentat, în coraport cu argumentele expuse în contestație, instanța de judecată reține următoarele.

Astfel, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 paragraful 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată *verifică legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative*.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, *instanța de judecată observă că motivele de nulitate absolută a actului pot* fi invocate atât de către părți*, cât și din oficiu de către instanță, pentru asigurarea respectării principiilor legalității și dreptății stabilite expres de art. 5 și 7 din Codul contravențional*.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. *Astfel,* în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, între care și prezumția de nevinovăție prevăzută de §2 al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Obligația imperativă cu privire la indicarea în procesul-verbal cu privire la contravenție de către agentul constatator a tuturor circumstanțelor cauzei, derivă și din prevederile art. 443 alin. (3) din Codul contravențional, potrivit căruia, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii; b) calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și

consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387; g) obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și obiecțiile și probele victimei; h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii.

Potrivit art. 445 din Codul contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție *doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.*

În speță, verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție încheiat în privința lui Chiosa Elena, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, ***instanța de judecată constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate, iar temeiuri de nulitate absolută nu au fost depistate.***

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii. *Astfel,* în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de § (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Ziliberberg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Anghel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

Totodată, conform art. 14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. *Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.* Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Mai mult, art. 440 alin. (3) din Codul contravențional, prevede că constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 442 alin. (3) din Codul contravențional al RM, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Art. 374 din Codul contravențional al RM, stipulează că procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

În conformitate cu prevederile art. 393 din Codul contravențional sunt competente să soluționeze cauzele contravenționale instanța de judecată, procurorul, comisia administrativă, agentul constatator (organele de specialitate specificate la art.400-423[12]).

În conformitate cu art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit alin. (2) art. 381 din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la examinarea și la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de conformitate cu prezentul cod, iar în conformitate cu alin.(4), autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua

toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Conform art. 458 din Codul contravențional, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine:* caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, *iar potrivit prevederilor art. 460 Codul contravențional,* instanța de judecată hotărăște asupra cauzei contravenționale, pronunțându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptic și juridic ale cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin.(1), (2) din Codul contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză. Din conținutul alin.(5) a articolului precitat, sânt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Prin urmare, reieșind din natura penală a contravenției, stabilită prin cauza Ziliberberg vs Moldova (01 mai 2005), în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigențelor instituite de art.6 par.2 CEDO, *agentul constatator prin prisma art.440 alin.(1) Cod contravențional al RM și prin prisma cauzei Anușca vs Moldova (18 iulie 2010),* urmează să exercite o investigație completă, nepărtinitoare și obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient și concludent pentru stabilirea circumstanțelor importante ale cauzei, determinarea existenței faptei contravenționale, încadrarea juridică a faptei contravenționale și administrarea probelor invocate în apărarea sa de către ultimul.

La caz, ***procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 521329 din 16 mai 2025 s-a încheiat, în prezența lui Chiosa Elena***, fapt confirmat prin semnătura acesteia la pct. 19) al procesului-verbal (f.d. 10).

În acest context, ***se reține că, ne consemnarea în procesul-verbal a unor date prevăzute la art.443 Cod contravențional, în privința cărora au fost invocate obiecții***, se atestă că acestea nu afectează în mod esențial fondul cauzei. **Or,** petentei ***Chiosa Elena***, în acest sens, nu i-a fost adusă atingere directă drepturilor sale şi garanţiilor stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravenţional, *inclusiv la apărare sau de a participa la administrarea probelor, să înainteze obiecţii, cereri, demersuri, să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să ceară completarea lui cu circumstanţele care*, în opinia sa, trebuie să fie consemnate, iar în acest mod, instanţa apreciază neajunsurile admise de agentul constatator ca fiind irelevante şi insignifiante în raport cu fondul cauzei.

Or*,** petenta ***Chiosa Elena, *avut posibilitate de a contesta legalitatea şi temeinicia procesului-verbal şi al deciziei de sancţionare în instanța de judecată*, drept exercitat în mod efectiv, prin ce, dreptul la apărare al acesteia, nu a fost afectat în nici un fel.

Instanța de judecată a constatat că, prin decizia agentului constatator al IP Orhei din 16.05.2025, Chiosa Elena, a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, *pe faptul că,* în perioada *01 august 2024 - 30 noiembrie 2024*, aflându-se în mun. Orhei, a acceptat mijloace bănești în valută străină – ruble rusești prin intermediul contului bancar personal deschis la unitatea bancară PSB Bank, situată în Federația Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului republican constituțional din anul 2024.

Totodată, prin decizia agentului constatator, lui Chiosa Elena i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 25 000 lei.

Instanța de judecată atestă că, în vederea stabilirii vinovăției lui Chiosa Elena*, agentul constatator a administrat următoarele probe, care fost examinate în cadrul cercetării judecătoreşti*:

- *conținutul extrasului din fișierul intitulat „Orhei" în format. xl.sx*, referitor la persoana Chiosa Elena, cod personal *****, domiciliată în mun. *****, din care rezultă că Chiosa Elena, este utilizatoare a numărului SIM *****, a fost identificat cu 13 conexiuni cu PSB; (f.d. 5) ;

- *procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 16 mai 2025*, în care se consemnează că Chiosa Elena de 10 ani deține numărul de telefon *****, de care se folosește personal. A indicat că nu face parte din careva partid politic, nu este simpatizantă a căruiva partid politic. Privitor la mesajele PSB Bank, a comunicat că nu ține minte dacă a primit careva mesaje nu a deschis careva cont bancar în Federația Rusă la PPSB Bank, nu a fost remunerată de careva partid în scopul exercitării dreptului electoral.; (f.d. 12)

-*conținutul procesului-verbal din 12 mai 2025,* de examinare a documentelor, referitor la persoana Chiosa Elena; (f.d. 18-20);

-*conținutul copiei ordonanței din 22.10.2024 al Procuraturii Anticorupție*, prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice *privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" ce aparține BC „Promsveazibank" din Federația Rusă și copia ordonanței procurorului din 19.11.2024,* prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice; (f.d. 21-22);

- *conținutul copiei încheierii și mandatului judecătoresc din 22.10.2024, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana*, prin care a fost admis demersul procurorului *și a fost autorizată măsura specială de investigație*: colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice *privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" ce aparține BC „Promsveazibank" din Federația Rusă pentru perioada de timp* 01.01.2024-22.10.2024; (f.d. 23-25)

-*conținutul copiei procesului-verbal din 06.11.2024*, privind consemnarea măsurii speciale de investigații „colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice"; (f.d. 25verso);

-*conținutul copiei ordonanței din 08 noiembrie 202*4, privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații, prin care s-a dispus constatarea respectării condițiilor și temeiurile legale prevăzute de Codul de procedură penală la efectuarea măsurilor speciale de investigație și apreciate ca fiind pertinente rezultatele acestora; (f.d. 26-27)

-*conținutul copiilor încheierilor și mandatelor judecătorești din 01.04.2025, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana*, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată folosirea datelor obținute în rezultatul efectuării măsurilor speciale de investigație, din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516; (f.d. 27verso-29; 33verso-34)

-*conținutul copiei ordonanței din 19.11.2024* privind autorizarea măsurii speciale de investigații, „identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de cuminicații electronice"; (f.d. 30)

- *conținutul copiei procesului-verbal din 09.12.2024*, privind consemnarea măsurii speciale de investigații „identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de cuminicații electronice"; (f.d.31).

-*conținutul copiei ordonanței* privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 11.12.2024 (f.d. 32-33);

-*conținutul copiei sesizării/informației nr.34/17/1-3594, Inspectoratului Național de Securitate publică al IGP al MAI din 07.04.2025*, adresată șefului Inspectoratului de Poliție Orhei, Popanu Alexandru, privind inițierea de către INSP al IGP, la data de 21.03.2025 - în baza art. 374 alin. (2^1) Cod contravențional a

procesului contravențional nr. RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte ce cad sub incidența art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, *în acest sens*, solicitînd în baza art. 393 alin. (2) Cod contravențional, înregistrarea raportului în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni al IP Orhei, *cu anexele enumerate în aceasta*; (f.d. 35)

-conținutul copiei raportului privind înregistrarea contravenției nr.RAP01 564701 din 09.04.2025, emis de șef adjunct secție a IP Orhei, Cociug Svetlana, fiind anexat la raport materialul R-2 nr. 2796 din 08.04.2025, cu solicitarea înregistrării contravenției în Registrul de evidență a contravențiilor al IP Orhei conform art. 47[1] din Codul contravențional, pe faptul că în perioada lunilor august-noiembrie 2024, mai multe persoane din raionul Orhei, au acceptat mijloace bănești în valută – ruble rusești – prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB Bank” situată în Federația Rusă, *în schimbul neexercitării dreptului său electoral în favoarea candidatului susținut de Ilan Șor*, *în cadrul alegerilor prezidențiale precum și pentru a vota împotriva referendumului republican constituțional desfășurat la data de 20.10.2024*; (f.d. 36)

-conținutul copiei ordonanței cu privire la constituirea grupului de lucru în cadrul procedurii contravenționale nr.129 din 09.04.2025; (f.d. 36verso-38)

-*conținutul copiei raportului de analiză informațional-criminală, efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322,* conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181/3 și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal (f.d.38verso-42);

La 21 octombrie 2025*,* agentul constatator a solicitat anexarea în calitate de probă a extrasului din fișierul Excel, anexat la materialele expediate din adresa INSP în adresa IP Orhei, ce conține informație detaliată privind contactările cu PSB a lui Chiosa Elena la numărul de telefon numărul ***** (Moldcell).

Apărarea a solicitat, în cursul examinării, administrarea următoarelor probe:

- copia scrisorii nr. 8362 din 25.08.2025 2025, parvenită de la SA „Moldcell” prin care se menționează că accesul la pagina web.psbank.ru, a fost blocat la 16.08.2024, în temeiul sesizării Serviciului de Informații și Securitate a RM nr. 8453 din 15.08.2024;

- copia scrisorii nr. 01-09/7575 din 01.09.2025, parvenită de la SA „Moldtelecom” 2025 prin care se menționează că accesul la pagina web .psbank.ru a fost blocat la 16.08.2024, în temeiul sesizării Serviciului de Informații și Securitate a RM nr. 8151 din 08.08.2025;

- copia scrisorii nr. OMD 2648 din 02.09.2025, parvenite de la SA„ Orange Moldova” prin care se menționează că accesul la pagina web.psbank.ru a fost blocat la 16.08.2024 în temeiul sesizării Serviciului de Informații și Securitate a

RM;

- copia certificatului de încadrare în grad de dizabilitate în privința lui Chiosa Elena;

- extrasul din cont, prin care se confirmă mărimea pensiei de invaliditate a lui Chiosa Elena;

- copiile din extrasul medical prin care se confirmă că Chiosa Elena este bolnavă;

Pe fondul probatoriu, *instanța reține că în cadrul unei cauze penale conexe*, în baza ordonanțelor motivate ale procurorului și a încheierilor emise de Judecătoria Chișinău, *au fost autorizate măsuri speciale de investigație în temeiul cărora a fost colectată informație de la furnizorii de comunicații electronice SA „Moldcell" privind conexiunile cu aplicația mobilă „PSB"*. Aceste măsuri speciale de investigații, ***fiind desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor art. 138[4] din Codul de procedură*** penală, *au relevat o asociere direct între numărul SIM identificat ca fiind înregistrat pe numele petiționarei și mesaje recepționate de la aplicația mobilă „PSB"*.

Prin urmare, constatare tehnică nu poate fi trecută cu vederea, ***deoarece indică o interacțiune efectivă*** *- fie voluntară, fie prin intermediere* ***- între telefonul mobil asociat petentei și infrastructura digitală a instituției bancare ruse.***

Potrivit raportului de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, *efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322*, prin aplicația „PSB", ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, *au fost și/sau sunt contactați mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova*, care sunt achitați în condiții de confidențialitate pentru diferite acțiuni întreprinse ce constituie corupere electorală, *iar intrarea acestor notificări parvenite pe telefonul contestatarului* este consecința instalării în telefon a aplicației mobilă cu identificatorul „PSB", ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, *aplicație destinată coruperii electorale*.

Întrucât, *în lipsa unor explicații rezonabile de utilizarea telefonului de către o terță persoană, transferul din partea rudelor, instalări accidentale*, ***instanța nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau erori tehnice, cu atât mai mult cu cât petenta nu invocă nici un temei concret susceptibil de a explica natura acestor interacțiuni***. Ori, deși petenta Chiosa Elena în declarațiile depuse în fața agentului constatator a menționat că nu a instalat careva aplicații de la "PSB" bank și nu a avut careva transferuri bănești, ***nu a prezentat o dovadă a faptului că nu a instalat aplicația și nu a primit careva mesaje***, iar simplele declarații prin care se neagă comiterea faptei, ***nu pot fi puse în coraport cu probele administrate de agentul constatator ce demonstrează pe deplin vinovăția petentei.***

Dincolo de toate, prin extrasele din fișierele Excel anexă la procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație se constată indubitabil

faptul că pe numărul de telefon *****, în perioada 06.08.2024-14.10.2024, ***au parvenit 13 mesaje de la identificatorul PSB Bank.***

Se mai constată *că mesajele relevante au fost transmise destinatarului Chiosa Elena*, **la 17.09.2024 (5 mesaje), 04.10.2025 (2 mesaje), 07.10.2025 (2 mesaje) și 14.10.2024 (2 mesaje)**, în perioada **după intrarea** în vigoare a Legii nr.230 din 31 iulie 2024 pentru modificarea unor acte normative (*în vigoare din 15.08.2024*).

Astfel, mesajele au fost efectuate în perioada octombrie – decembrie 2024, indicată de agentul constatator în actul de constatare. Pe acest considerent, instanța nu poate reține argumentul indicat de către partea apărării, că în calitate de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, ***ar constitui faptul că agentul constatator, nu a indicat data concretă a săvîrșirii contravenției****, avînd în vedere că, acest aspect a fost elucidat în cadrul examinării cauzei și prin cercetarea înscrisurilor,* ***se confirmă recepționarea mesajelor de către petentă în perioada menționată supra.***

Prin urmare, odată ce petenta *Chiosa Elena*, a instalat personal, sau a permis altor persoane terțe să îi instaleze în telefonul său mobil aplicația ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, *aplicație care destinată coruperii electorale, fapt care fost* stabilit prin raportul de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, *se relevă că*, versiunea petentei *Chiosa Elena*, că nu ar fi săvârșit contravenția pentru care a fost recunoscut vinovat și sancționat nu poate fi reținută. ***Or,*** **f**aptul că în telefonul contestatarei a fost instalată aplicația ”PSB” se confirmă prin notificările parvenite la numărul de telefon al petentei *Chiosa Elena.*

Cu referire la alegația apărării și răspunsurile parvenite de la operatorii de telecomunicații electronice precum că site-ul psbank.ru a fost blocat pe teritoriul Republicii Moldova la solicitarea Serviciului de Informații și Securitate, instanța nu le poate aprecia drept veridice*,* ***deoarece blocarea unui site web pe teritoriul țării nu implică interacțiunea unei aplicații mobile sau transmiterea mesajelor direcționate spre cartelele SIM a utilizatorilor.***

În același context, evidențiază că contravenția de corupere electorală pasivă, are o componență formală, iar consumarea acesteia se realizează în momentul comiterii uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 din Codul contravențional, *fără a fi necesară atingerea scopului scontat*, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, cât și faptul primirii propriu-zise a remunerației ilicite, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului.

Instanța de judecată reține că, *latura obiectivă a contravenției specificate la art.47^1 din Codul contravențional,* constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de pretindere, acceptare sau primire de bunuri, servicii, privilegii sau

avantaje care nu i se cuvin. Pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional.

Latura subiectivă a contravenției specificate la art. 47^1 din Codul contravențional, se caracterizează prin intenție directă. Scopul contravenției de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegatorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47^1 din Codul contravențional.

Faptele date, *au fost constatate cu titlu de principiu și prin Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 21 ianuarie 2025 de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47^1 din Codul contravențional*, unde la pct. 310 Curtea a statuat că, *la constatarea contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional se descrie doar fapta*, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

La fel, *potrivit pct. 317 a Hotărârii menționate, expuse anterior și în Hotărârea Curții Constituționale nr.25 din 28 noiembrie 2024, pct. 102*, Curtea consfințește că votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot. *Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați*.

În speța supusă examinării, nu este pus la dubii dreptul contravenientei *Chiosa Elena la vot,* însă norma prohibitivă prevăzută la art. 47^1 din Codul contravențional, urmărește scopul asigurării unor alegeri libere și corecte, fără imixtiunii din partea persoanelor terțe. *Or,* votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului la vot, iar coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurate între partidele politice și între candidați.

Astfel, *sancționarea coruperii alegătorilor urmărește scopul asigurării integrității și caracterului democratic al proceselor electorale prin exercitarea necondiționată a drepturilor penale*.

În acest context, ***se atestă că agentul constatator a examinat cauza sub toate aspectele și just a ajuns la concluzia în ceea ce privește vinovăția petentei Chiosa Elena*** în comiterea contravenției incriminate, care a fost integral dovedită prin

probele pertinente și concludente acumulate de către agentul constatator ***și cercetate în cadrul ședinței de judecată,*** *iar petenta nu a prezentat instanței probe pertinente și concludente, în corespundere cu principiul contradictorialității,* în combaterea celor constatate de către agentul constatator, ***de aceea faptele constatate de către agentul constatator corect au fost apreciate, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.***

Instanța de judecată reține că, *nerecunoașterea vinei de către contravenienta Chiosa Elena, prin prezenta contestație*, reprezintă un drept al acesteia de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 6 CEDO, totuși tăcerea procesuală, *contribuie la conturarea unei conduite pasive care nu infirmă în mod convingător indicii temeinice de implicare indirectă într-un circuit suspect de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal în scopuri electorale*.

Instanței nu îi rămâne decât să constate lipsa interesului efectiv al petiționarei în constatarea faptei și examinarea corectă a acesteia, *iar poziția petiționarei,* nu poate fi interpretată decât o incapacitate de a înlătura prezumția de nevinovăție a lui *Chiosa Elena.*

Drept consecință, întregul material probatoriu acumulat și prezentat în *justificarea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție* ***și deciziei de sancționare înserate în acesta din 16.05.2025****, și* raportându-le la cele constatate supra, instanța atestă că, ***acestea sunt suficiente pentru stabilirea vinovăției lui Chiosa Elena de comiterea contravenției pentru care a fost sancționată de către agentul constatator***.

Prin urmare, instanța apreciază că, agentul constatator, la emiterea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 521329 ***și deciziei de sancționare din 16 mai 2025,*** a *examinat obiectiv circumstanțele cauzei, a dat o apreciere* ***și o calificare juridică corectă acțiunilor lui Chiosa Elena***, *fiind administrate probe utile, pertinente și concludente în vederea probării vinovăției petiționarei în faptele incriminate*.

Concluzionând aspectele relevate mai sus, instanţa de judecată reţine că, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate de instanţă, ***iar instanţa reţine că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică***.

Cu privire la criticile aduse în susținerea contestației instanța de judecată le va respinge ori instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, *prezumția de legalitate a actului administrativ,* din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate, ***care nu au fost răsturnate în cazul de față,*** iar în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar *petiționarei* i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne aceste prezumții de care se bucură

decizia contestată, *denotă comiterea certă şi cu vinovăţie a faptei contravenţiei de către* ***Chiosa Elena.***

Pe lângă aceasta, instanța nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art. 441 al Codul contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

Cu referire la sancțiunea aplicată de agentul constatator, instanța reține următoarele:

Astfel, petentei ***Chiosa Elena*** de către agentul constatator, i-a fost aplicată pedeapsa în mărime de 500 unități convenționale din minimul dispoziției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional.

În conformitate cu alin. (1) și (2) art. 41 din Codul contravențional, sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante şi agravante. *Față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă,* în limitele şi în conformitate cu dispozițiile prezentului cod.

În acest sens, ***apărătorul prin contestația depusă, a menționat, că pentru Chiosa Elena, aplicarea amenzi în cuantum de 25.000 lei, reprezintă o povară financiară excesivă, având în vedere veniturile sale foarte modeste****.* Această sancțiune nu respectă principiul individualizării și proporționalității sancțiunii contravenționale, consfințit de art. 41 din Codul contravențional, potrivit căruia aplicarea sancțiunii trebuie să țină cont de gradul de pericol social al faptei, de circumstanțele în care a fost săvârșită, *precum și de persoana contravenientului, inclusiv de situația sa economică și socială*

În speță, instanța reține că petenta ***Chiosa Elena este pensionară, cu venit lunar de 1 527,83 lei, fapt ce se confirmă prin extrasul din cont, care este unica sursă de venit, fiind astfel, într-o stare de vulnerabilitate.***

Prin urmare, sancțiunea aplicată de agentul constatator nu î-și va atinge scopul scontat, aceasta fiind ***una prea aspră în coraport cu faptul că petenta este încadrată în grad de dizabilitate, fiind nevoită să suporte cheltuieli pentru diverse tratamente, (fiind anexate trimiterile-extras de la medici) respectiv să suporte cheltuielile în viața cotidiană de zi cu zi, cum ar fi servicii comunale și hrană, motiv din care,*** menținerea unei amenzi exagerat de mari, este în detrimentul situației financiare al ***Chiosa Elena***.

În acest sens, instanța reține că, ***o sancțiune prea aspră*** *generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege*, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Potrivit art. 44^1 din Codul contravențional, *ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei,* legate de scopul şi motivele faptei, de rolul contravenientului în săvârșirea contravenției, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul şi după consumarea contravenției, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei şi a consecințelor ei,

precum şi de contribuirea activă a participantului unei contravenții săvârșite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, *instanța de judecată* sau comisia administrativă ***poate aplica o sancțiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărții întâi pentru contravenția respectivă***.

Din considerentele expuse, instanța consideră că în privința petentei *Chiosa Elena*, care este la prima abatere contravențională, ***este echitabilă modificarea*** *sancțiunii aplicate prin decizia de sancționare din 16 mai 2025* și înserată în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție din aceeași dată, ***și a-i stabili*** *o sancțiune sub formă de amendă în mărime de* 500 (cinci sute) u.c., *cu sancțiunea de 30 (treizeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 (una mie cinci) lei, menținând celelalte dispoziții ale procesului- verbal cu privire la contravenție.*

În circumstanțele enunțate, instanța de judecată conchide că, contestația înaintată de avocatul Boris Dariev în interesele lui Chiosa Elena, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 521329 și deciziei de sancționare din 16 mai 2025, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, *urmează a fi admisă din alte motive decât cele invocate,* cu modificarea sancțiunii aplicate de 500 (cinci sute) u.c., *cu sancțiunea de 30 (treizeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 (una mie cinci) lei.*

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395, art. 442, 460, 462 din Codul contravențional, instanța de judecată, –

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial contestația depusă de avocatul Boris Dariev în interesele lui Chiosa Elena, din alte motive decât cele invocate, *şi cu aplicarea art. 44[1] din Codul contravențional, se modifică* decizia de sancționare înserată în procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 521329 din 16.05.2025, prin care Chiosa Elena a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, *de la amendă* în cuantum de 500 (cinci sute) u.c., *cu sancțiunea de 30 (treizeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 1 500 (una mie cinci) lei,* cu menținerea celorlalte dispoziții ale procesului-verbal cu privire la contravenție.

Se explică lui Chiosa Elena prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare, din momentul aducerii la cunoștință a deciziei cu privire la sancționare. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs în Curtea de Apel Nord în termen de 15

zile prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței, judecătorul (semnătura) Viorica Severin
Copia corespunde originalului, judecător Viorica Severin